

DE POLITIEKE ECONOMIE VAN INDUSTRIËLE BOOMPLANTAGES IN HET TIJDPERK VAN EEN WERELDWIJDE RUN OP GROND: DE CASUS GUANGXI, CHINA

De sector industriële boomplantages (ITP) breidt zich snel en massaal uit in Zuid-China, en recentelijk vooral in Guangxi. De opkomst van de ITP-sector, waarbij zowel buitenlandse als binnenlandse actoren betrokken zijn, heeft geleid tot uitgebreide veranderingen in grondgebruik en grondbeheer, en ook in de arbeidsomstandigheden en het levensonderhoud van de betrokken plattelandsbewoners. Deze veranderingen en de inmenging door de ITP-sector hebben geleid tot uiteenlopende politieke reacties van de getroffen dorpsbewoners. Onderzoek naar de dynamiek van de expansie van de sector in Zuid-China biedt enerzijds een verfijndere analyse van de rol van China in de mondiale grondpolitiek, en vraagt om een heroverweging van de aard van de grondpolitiek. Anderzijds draagt het bij aan een beter begrip van een complex doolhof van recente en dramatische agrarische transformaties in Guangxi die van invloed zijn op het verband tussen grond en arbeid en op het levensonderhoud van de plattelandsbewoners. In deze context is de centrale onderzoeksvraag: *Waarom en hoe is de sector industriële boomplantages in Zuid-China uitgebreid, en welke implicaties heeft dit voor het levensonderhoud van de plattelandsbevolking?*

Met behulp van een kritisch analytisch kader uit de agrarische politieke economie en politieke ecologie wordt in dit onderzoek gekeken naar de dynamiek van de expansie van de ITP-sector in Zuid-China - contextueel, interactief en dynamisch. Uit dit onderzoek blijkt dat de ITP-sector is opgekomen onder bijzondere economische, politieke en sociale omstandigheden die zich wereldwijd en in China voordoen, terwijl de contouren en trajecten van de ITP-sector (opnieuw) vormgeven aan en (opnieuw) worden gevormd door de omstandigheden op het gebied van grond, arbeid en levensonderhoud in Zuid-China, op een dynamische en relationele manier.

Uit dit onderzoek blijkt dat buitenlandse investeerders grond verwerven in China. Dit betekent dat China in de wereldwijde grondpolitiek niet uitsluitend een rol speelt als het land van herkomst van talrijke buitenlandse grondinvesteerders en als een belangrijke afnemer van agroproducten, maar dat

het land ook een bestemming is voor buitenlandse investeringen in een wereldwijde hoogconjunctuur op het gebied van gewassen. Tegelijkertijd laat deze studie zien dat de opkomst van de ITP-sector gepaard gaat met een omgekeerde instroom van arbeid en kapitaal van stedelijke gebieden naar plattelandsgebieden. Deze trend gaat in tegen wat in de meeste studies over agrarische transformatie wordt gesignaleerd. Die wijzen op een onteigening van de plattelandsgebieden ten bate van de kapitaalaccumulatie in stedelijke industriële sectoren, wat een massale uitstroom van arbeid van het platteland naar de stedelijke gebieden tot gevolg heeft.

Uit dit onderzoek blijkt ook dat plattelandsbewoners niet noodzakelijkerwijs worden uitgesloten en zich dus niet automatisch tegen de sector verzetten vanwege de onteigening en/of vanwege zorgen om het milieu, zoals het geval is op veel andere plaatsen in de wereld met een hoogconjunctuur op het gebied van gewassen. Dorpsbewoners verschillen in de manier waarop zij zich aanpassen aan de gevolgen die de hoogconjunctuur in gewassen heeft voor hun levensonderhoud. Ze worden er op een verschillende manier door beïnvloed, wat leidt tot duidelijk verschillende politieke reacties. Om deze dynamiek beter in kaart te brengen gaat dit onderzoek verder dan de dichotomie van 'uitsluiting versus inclusie'. Er wordt een meer genuanceerde typologie gepresenteerd, die passieve inclusie, actieve inclusie, passieve uitsluiting en actieve uitsluiting omvat. En ten slotte wordt in deze studie kritisch onderzocht welke gecompliceerde rol de staat speelt in de zojuist beschreven processen.